

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Górasza a členov senátu JUDr. Vladimíra Maguru a JUDr. Sone Mesiarkinovej, v právnej veci navrhovateľa : **P. D.**, bývajúci v P., v dovolacom konaní zastúpený Mgr. R. F., advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v P., proti odporcom : 1/ **S. P. F.**, B. a 2/ **D. B.**, bývajúca v B., v dovolacom konaní zastúpená JUDr. B. M., advokátkou Advokátskej kancelárie R. L., s.r.o. so sídlom v B., **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp.zn. 3 C 49/2003, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 20. septembra 2007 sp.zn. 4 Co 241/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť odporkyni 2/ náhradu trov dovolacieho konania v sume 167,- €, do rúk jej zástupkyne JUDr. B. M., advokátky Advokátskej kancelárie R. L., s.r.o. so sídlom v B., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Návrhom na začatie konania sa navrhovateľ domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva pozemku v katastrálnom území O., parc.č. X. - zastavaná plocha vo výmere X. m², zapísaného na liste vlastníctva č. X. „v častiach s výmerou X. m² a X. m²“. Spoluvlastníctvo navrhol najskôr vyporiadať tak, že súd prikáže pozemok za primeranú

náhradu do jeho výlučného vlastníctva, potom tak, že sa do jeho výlučného vlastníctva prikáže za primeranú náhradu novovytvorený pozemok parc.č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m² a do podielového spoluvlastníctva jeho a odporkyne 2/ novovytvorený pozemok parc.č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m². Uviedol, že zrušenie spoluvlastníctva účastníkov predmetného pozemku „je efektívne z hľadiska jeho doterajšieho, ako aj budúceho užívania“.

Okresný súd Považská Bystrica (súd prvého stupňa) rozsudkom z 26. mája 2006 č.k. 3 C 49/03-136 zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov a vyporiadal ho tak, že do výlučného vlastníctva navrhovateľa prikázal „novovytvorenú parc.č. K. X. zastavaná plocha (dvor) vo výmere X. m², vytvorenú z K. parcely X. v k.ú. O. tak, ako je táto zakreslená geometrickým plánom Ing. F. S. zo dňa 15.2.2005 pod č. X., overeného Správou katastra P. B. dňa 5.5.2005“ a do podielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne 2/, každému v polovici, prikázal „novovytvorenú parc.č. K. X./2 zastavaná plocha (spoločný vchod) vo výmere X. m², vytvorenú k K. parcely X. v k.ú. O. tak, ako je táto zakreslená geometrickým plánom Ing. F. S. zo dňa 15.2.2005 pod č. X., overeného Správou katastra P. B. dňa 5.5.2005“. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 1/, „ako náhradu spoluvlastníckeho podielu M. J. - L., t.č. v správe odporcu 1/“, sumu 9 550,- Sk a odporkyňi 2/ náhradu za jej spoluvlastnícky podiel v sume 10 906,- Sk, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľovi vo vzťahu k odporcovi 1/ nepriznal náhradu trov konania a odporkyňi 2/ uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu jeho trov v sume 22 528,- Sk a na účet súdu náhradu trov štátu v sume 2 500,- Sk, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v Trenčíne (dovolací súd), na základe odvolania odporkyne 2/, rozsudkom z 20. septembra 2007 sp.zn. 4 Co 241/2006 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že „zrušuje podielové spoluvlastníctvo účastníkov k parcele č. X. k.ú. O. v častiach zastavané plochy vo výmere X. m² a zastavané plochy vo výmere X. m², zapísané na LV č. X. Správy katastra P. B. a vyporiadava tak, že parc.č. X. k.ú. O. v častiach zastavané plochy vo výmere X. m² a zastavané plochy vo výmere X. m², zapísané na LV č. X., prikazuje do podielového spoluvlastníctva navrhovateľa v 1/3 - ine a podielového spoluvlastníctva odporkyne 2/ v 2/3 - inách.“ Navrhovateľovi a odporkyňi 2/ uložil povinnosť zaplatiť odporcovi 1/ náhradu za spoluvlastnícky podiel v sume po 4 775,- Sk, všetko do troch dní. Navrhovateľovi a odporkyňi 2/ uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu náhradu trov štátu v sume po 1 250,- Sk.

Odporcovi 1/ vo vzťahu k navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania a o trovách konania medzi navrhovateľom a odporkyňou 2/ rozhodol tak, že žiadny z nich nemá právo na ich náhradu.

Odvolačí súd, po preskúmaní veci a po doplnení dokazovania posudkom znalca, opätovným výsluchom odporkyne 2/ a ohliadkou na mieste samom, dospel k záveru, že súd prvého stupňa síce správne zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov, nesprávne ho však vypořiadal. Vychádzajúc zo záverov znaleckých posudkov a ohliadky miesta samého aj odvolačí súd dospel k záveru, že reálne rozdelenie pozemku parc.č. X. podľa výšky spoluvlastníckych podielov nie je možné. Uviedol, že vzhľadom na uvedené prichádzalo do úvahy vypořiadanie spoluvlastníctva ďalším zákonom ustanoveným spôsobom, prikázaním nehnuteľnosti za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom, pri ktorom spôsobe vypořiadania musí súd prihliadať najmä na veľkosť spoluvlastníckych podielov a účelné využitie veci. Navrhovateľ a aj odporkyňa 2/ majú záujem užívať spornú parcelu ako prístupovú cestu k svojim nehnuteľnostiam. Odporca 1/ spornú parcelu vôbec neužíva, nemá záujem na zachovaní podielového spoluvlastníctva. Podľa odvolacieho súdu skutočnosť, že spornú parcelu v zadnej časti užíva v súčasnosti len navrhovateľ, nie je ešte dôvodom, aby bola nehnuteľnosť prikázaná do jeho výlučného vlastníctva. Z hľadiska účelného využitia pozemku, s prihliadnutím na jeho umiestnenie, šírku a polohu, bol odvolačí súd toho názoru, že navrhovateľ a odporkyňa 2/ sú odkázaní na jeho užívanie v rovnakej miere. Pri hodnotení „intenzity“ záujmov navrhovateľa a odporkyne 2/ účelne využívať spornú nehnuteľnosť dospel k záveru, že pre oboch z nich má nehnuteľnosť rovnaký význam – a to zachovanie prístupu na svoje nehnuteľnosti. Prikázaním novovytvorenej parcele č. X. o výmere X. m² do výlučného vlastníctva navrhovateľa by bola odporkyňa 2/, ako väčšinová podielová spoluvlastníčka, značne znevýhodnená, pretože by mala obmedzený prístup k svojim nehnuteľnostiam. Pri rozhodovaní o spôsobe vypořiadania spoluvlastníctva odvolačí súd tiež prihliadol na to, že príľahlé nehnuteľnosti navrhovateľa a odporkyne 2/ (pozemky parc.č. X., X., X.) sú pomerne úzke. Šírka pozemku parc.č. X., patriacej odporkyne 2/, je približne X. m a v prípade vypořiadania spoluvlastníctva spôsobom vykonaným súdom prvého stupňa by mala obmedzený prístup k svojim nehnuteľnostiam. Z uvedených dôvodov odvolačí súd zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k pozemku parc.č. X. a vypořiadal ho tak, že spoluvlastnícky podiel odporcu 1/ prikázal za náhradu do podielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne 2/, obom v rovnakom pomere, t.j. po 1/6 - ine. Na základe tohto spôsobu vypořiadania sa navrhovateľ stal podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti

v 1/3 - ine a odporkyňa 2/ v podiele 2/3 - ín. Ustálil, že iba takýmto vyporiadáním podielového spoluvlastníctva budú mať navrhovateľ a odporkyňa 2/ zachovaný rovnaký prístup k svojim nehnuteľnostiam.

Proti rozsudku odvolacieho súdu navrhovateľ podal dovolanie. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Mal za to, že „sú namieste viaceré dovolacie dôvody“. Uviedol, že odvolací súd posúdil zistený skutkový stav právne nesprávne a navyše v rozpore s vykonaným dokazovaním, bez splnenia procesných predpokladov pre zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa. Rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore so stanoviskom účastníkov k spôsobu vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva a „podielové spoluvlastníctvo vyporiadal vytvorením nového podielového spoluvlastníctva.“ Také rozhodnutie nijak nerieši rozpor medzi účastníkmi pri užívaní predmetnej nehnuteľnosti, práve naopak, spor prehľbuje.

Odporca 1/ sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odporkyňa 2/ navrhla dovolanie navrhovateľa zamietnuť, pretože ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je správny. Podľa odporkyne navrhovateľ nesleduje nič iné, ako rozšírenie svojich pozemkov o parc.č. X., čím by mu vznikol jeden súvislý veľký pozemok a z tohto dôvodu úmyselne zavádza súd.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), postupujúc podľa predpisov účinných od 15. októbra 2008 (prechodné ustanovenie § 372p ods. 1 O.s.p. k úpravám účinným od 15. októbra 2008 na základe zákona č. 384/2008 Z.z.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu (§ 242 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Vzhľadom na niektoré dovolacie námietky navrhovateľa („postup odvolacieho súdu je v rozpore s ustanovením § 153 ods. 1 O.s.p., ako aj so základnými princípmi a postupmi procesného vedenia konania, ktoré malo byť vedené tak, aby podkladom rozhodnutia súdu bolo vykonané dokazovanie“) považuje dovolací súd za potrebné pripomenúť, že dovolanie

nie je „ďalším odvolaním“, ale je *mimoriadnym* opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených odvolacím súdom, tak ani prieskumu ním vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 213 ods. 2, 3, 4 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008, teraz § 213 ods. 3, 4, 5 O.s.p.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou, v ktorej by mohol preskúmať akékoľvek rozhodnutie súdu druhého stupňa. Preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, nemá možnosť podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní tieto dôkazy sám vykonávať, ako je zrejmé z obmedzeného rozsahu dokazovania v dovolacom konaní (§ 243a ods. 2, druhá veta O.s.p.).

Podľa § 241 ods. 2 O.s.p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi a obligatórne sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p., a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale aj podľa ich obsahu.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným).

Navrhovateľ vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolaní výslovne nenamietal a v dovolacom konaní žiadna z týchto vád ani nevyšla najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak ju dovolateľ nenamietal, je procesná vada, ktorá, na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej základom je porušenie iných procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Iné vady, mimo vád uvedených v § 237 O.s.p., sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi také vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. v znení do 15. októbra 2008 a pod.

V dovolacom konaní nevyšli najavo ani procesné vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Pokiaľ azda navrhovateľ tým, že vytýka odvolaciemu súdu, že nevykonával dôkazy opätovným výsluchom svedkov Ing. J. H., Ing. S. H., Mgr. R. F. (navrhovateľom zvolený zástupca – poznámka dovolacieho súdu), navrhovateľa a odporcu 1/, hoci „v zmysle aktuálnej judikatúry NS SR a právnej teórie je v prípade zmeny prvostupňového rozhodnutia odvolací súd povinný opakovane vykonať všetky dôkazy, ktoré boli vykonané v rámci prvostupňového konania“, chcel naznačiť, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté takouto inou vadou konania, je potrebné uviesť, že nie na každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené rozhodnutie súdu prvého stupňa je potrebné „otrocky“ aplikovať ním naznačenú „aktuálnu judikatúru NS SR a právnu teóriu“ o nutnosti opakovania alebo doplnenia dokazovania. Odvolací súd (ak ustaľuje iný skutkový stav než súd nižšieho stupňa) zopakuje alebo doplní len tie dôkazy, ktoré sú významné pre rozhodnutie o veci. Výpovede svedkov Ing. J. H. a Ing. S. H., ktorí vypovedali pred súdom prvého stupňa 1. decembra 2005, neboli pre rozhodnutie súdu o spôsobe vyporiadania podielového spoluvlastníka (odvolací súd iba v tomto smere zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa) ničím významné; menovaní vypovedali iba o tom, že sporný pozemok bol využívaný ako prístup na okolité pozemky.

Účastníci a ich zástupcovia, teda aj Mgr. R. F., predniesli svoje návrhy a pripomienky aj pred odvolacím súdom.

Pre rozhodnutie o veci samej bolo rozhodujúce posúdenie deliteľnosti spornej nehnuteľnosti, veľkosti spoluvlastníckych podielov účastníkov a účelného využitia spoločnej veci, o čom relevantné dôkazy mohli poskytnúť znalec, listiny a ohliadka, ktoré dôkazy odvolací súd vykonal, resp. zopakoval.

Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté ani inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolací súd potom pristúpil ku skúmaniu vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z hľadiska dovolacieho dôvodu, ktorý navrhovateľ v dovolaní uplatňuje, vrátane jeho obsahového vymedzenia. Nezaoberal sa pritom právnymi otázkami navrhovateľom nenamietanými. Dospel k záveru, že obsah dovolania navrhovateľa nie je spôsobilý spochybníť správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska dovolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených.

Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Ak súd v konaní o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva rozhoduje rozsudkom, t.j. autoritatívne, musí dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov

vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva, lebo sú pre súd záväzné. V tomto smere súd nie je viazaný návrhmi účastníkov, pretože spôsob vyporiadania sa týka oboch strán (iudicium duplex).

Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, súd použije (ďalší) spôsob zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu. Pri úvahe o tom, či sa vec prikáže jednému zo spoluvlastníkov alebo viacerým z nich, súd prihliadne na návrhy účastníkov; do spoluvlastníctva prikáže vec iba vtedy, ak účastníci o to žiadajú alebo aspoň sú s tým uzrozmění. Zákonom nevysloveným, ale z povahy veci vyplývajúcim, predpokladom teda je, že o spoločnú vec má niektorý zo spoluvlastníkov záujem a je schopný za ňu zaplatiť primeranú náhradu. Pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súdom, a to nielen rozdelením veci, ale aj prikázaním doterajšej spoločnej veci niektorému (niektorým) zo zostávajúcich podielových spoluvlastníkov za primeranú náhradu, sú v § 142 ods. 1 druhá a tretia veta Občianskeho zákonníka od účinnosti novely vykonanej zákonom č. 526/2002 Z.z. zakotvené tri kritériá, a to veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie veci a prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Vychádzajúc najmä zo slov "prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci", možno vyvodiť, že to nie sú hľadiská jediné, podľa ktorých sa vo veci musí rozhodnúť, ale sú jediné, ktoré zákon výslovne uvádza, a teda aj prioritné, na ktoré súd musí prihliadnúť v takom poradí, v akom sú uvedené v zákone. Hľadisko účelného využitia veci sa uplatní najmä pri rovnosti spoluvlastníckych podielov sporových strán. Možno však prihliadať aj na iné skutočnosti, než sú uvedené v zákone (napr. na to, kto a akou mierou sa pričínil o nadobudnutie spoločnej veci, kto ju zveľaďoval a pod.). Okrem uvedených kritérií súd pri rozhodovaní, komu vec prikáže, môže prihliadnúť aj na ďalšie kritérium, a to skutočnosť, že spoluvlastník sa správal násilne voči ostatným spoluvlastníkom. Ide najmä o prípady výtržníctva, prípadne o fyzické napádanie či hrubé urážanie spoluvlastníkov, ale aj o prípady poškodzovania veci, ktoré sú v spoluvlastníctve (ostatne uvedené kritérium ale v predmetnej veci neprichádza do úvahy).

Záveru súdu o veľkosti spoluvlastníckych podielov a o tom, kto môže predmet spoluvlastníctva po jeho vyporiadaní využiť účelnejšie, sú závermi skutkovými, a nie právnymi. V tomto smere prichádzajú do úvahy právne závery len vo vzťahu k hodnoteniu významu jednotlivých kritérií a ich porovnania s inými.

Navrhovateľ ani odporkyňa 2/ nesúhlasili s tým, aby sporná vec bola prikázaná do výlučného vlastníctva druhej strany sporu. Navrhovateľ súhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým bolo spoluvlastníctvo vypořiadané tak, že do jeho výlučného vlastníctva bola prikázaná „novovytvorená parc.č. K. X. zastavaná plocha (dvor) vo výmere X. m², vytvorenú z K. parcely X. v k.ú. O. tak, ako je táto zakreslená geometrickým plánom Ing. F. S. zo dňa 15.2.2005 pod č. X., overeného Správou katastra P. B. dňa 5.5.2005“ a do podielového spoluvlastníctva jeho a odporkyne 2/, každému v polovici, prikázaná „novovytvorená parc.č. K. X. zastavaná plocha (spoločný vchod) vo výmere X. m², vytvorenú k K. parcely X. v k.ú. O. tak, ako je táto zakreslená geometrickým plánom Ing. F. S. zo dňa 15. 2. 2005 pod č. X., overeného Správou katastra P. B. dňa 5.5.2005“. Navrhovateľovi ide nepochybne o to, aby sa na základe vypořiadania stal výlučným vlastníkom novovytvorenej parc.č. K. X. - zastavaná plocha (dvor) vo výmere X. m², tak ako to rozhodol súd prvého stupňa. Rozdielnosť záverov súdov nižších stupňov sa teda týka iba spôsobu vypořiadania k tejto časti sporného pozemku.

Odvolaciemu súdu nie je možné dôvodne vytykať, že na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Právna norma, v ktorej je obsiahnuté hľadisko „účelné využitie veci“, patrí k normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k normám, ktorých hypotéza nie je ustanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Ak bola hypotéza právnej normy vymedzená správne, rozhodnutie vo veci nemôže byť v rozpore so zákonom z dôvodu, že neboli objasnené ďalšie okolnosti, prípadne že sa neprihliadlo na iné okolnosti, ktoré v posudzovanom prípade nemožno považovať za podstatné či významné, keďže tieto okolnosti nie sú súčasťou hypotézy právnej normy vymedzenej súdom v súlade so zákonom, z ktorej súd pri právnom posúdení veci vychádzal.

Podľa dovolacieho súdu nemožno preto dôvodne brojiť proti záveru odvolacieho súdu (ktorý hypotézu ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka vymedzil správne), že vzhľadom na okolnosti prípadu pre spôsob vypořiadania podielového spoluvlastníctva účastníkov, okrem veľkosti spoluvlastníckych podielov, bolo významné kritérium účelného využitia veci.

Hoci záver o tom, že predmet spoluvlastníctva, po jeho vyporiadaní, bude účelne využitý iba tak, že bude prikázaný do podielového spoluvlastníctva navrhovateľa a odporkyne 2/, je záverom skutkovým, ktorý dovolací súd zásadne nepreskúmava, považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že tu niet žiadneho dôvodu, pre ktorý by bolo možné spochybníť záver odvolacieho súdu, že z hľadiska účelného využitia pozemku, s prihliadnutím na jeho umiestnenie, šírku a polohu, navrhovateľ a odporkyňa 2/ sú v rovnakej miere odkázaní na jeho užívanie a že pri hodnotení „intenzity“ záujmov navrhovateľa a odporkyne 2/ účelne využívať spornú nehnuteľnosť dospel k záveru, že pre oboch z nich má nehnuteľnosť rovnaký význam – a to zachovanie prístupu na svoje nehnuteľnosti. Treba súhlasiť s jeho záverom, že prikázaním novovytvorenej parcely č. X. o výmere X. m² do výlučného vlastníctva navrhovateľa by bola odporkyňa 2/, ako väčšinová podielová spoluvlastníčka, značne znevýhodnená, mala by obmedzený prístup k svojim nehnuteľnostiam, na druhej strane, by bol značne zvýhodnený navrhovateľ, nakoľko by získal ucelený pozemok, ako aj s tým, že nebolo možné neprihliadnuť na to, že nehnuteľnosti navrhovateľa a odporkyne 2/ (pozemky parc.č. X., X., X.) sú pomerne úzke (šírka pozemku parc.č. X., patriacej odporkyni 2/, je približne X. m) a v prípade vyporiadania spoluvlastníctva spôsobom vykonaným súdom prvého stupňa by mala odporkyňa 2/ obmedzený prístup k svojim nehnuteľnostiam.

K tomu dovolací súd dodáva, že v takomto prípade by nebolo možné zabezpečiť prístup odporkyne 2/ ani zriadením vecného bremena, pretože súd môže zriadiť vecné bremeno len pri zrušení spoluvlastníctva a vyporiadaní rozdelením vecí, čo v hornej časti pozemku neprichádza do úvahy.

Medzi účastníkmi nebola uzavretá platná dohoda o zrušení a vyporiadaní ich podielového spoluvlastníctva. Nie je preto opodstatnená námietka navrhovateľa, že „odvolací súd riešil otázku, ktorá bola medzi účastníkmi vyriešená a s ktorou súhlasili“.

Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že nie je dôvodná ani dovolacieho námietka navrhovateľa, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení vecí.

Keďže odvolací súd na daný skutkový stav použil správny právny predpis, tento aj správne vyložil a jeho právne závery zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu, rozsudok odvolacieho súdu je z hľadiska ostatného dovolacieho dôvodu (§ 241 ods. 2 písm. c/

O.s.p.) správny. Nakoľko nebolo zistené, že by konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. alebo inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. rozsudkom zamietol.

V dovolacom konaní úspešnej odporkyni 2/ vzniklo právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešná účastníčka v dovolacom konaní podala návrh na uloženie povinnosti nahradiť jej trovy tohto konania v sume 5 140,80,- Sk za tri úkony právnej služby (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej priznal náhradu, ktorá spočíva v odmene advokátky za tri právne služby, ktoré poskytla odporkyni 2/ prevzatí veci a vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalovanej zo 7. januára 2008 a jeho doplnenia z 21. januára 2008 (§ 14 ods. 1 písm. a/ a c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzbu tarifnej odmeny určil podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky vo výške 41,49 €, čo s trojnásobkom náhrady výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu (§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 tejto vyhlášky), t.j. 6,30 € a DPH počítaného z odmeny, predstavuje spolu 167 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2009

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková